

OSMDESÁTINY PROF. ING. JAROSLAVA PROCHÁZKY, CSC.

Plný energie a elánu oslavil profesor Jaroslav Procházka osmdesátku.

Narodil se v květnu 1934 v Praze. Maturoval na gymnáziu v Praze-Michli v roce 1952. Poté studoval ČVUT Fakultu inženýrského stavitelství, směr konstruktivně dopravní a promoval v roce 1957.

Po ukončení studia nastoupil do Státního ústavu dopravního projektování Praha, kde pracoval jako projektant–statik, později byl vedoucím statické skupiny. Tam se podílel na projektech pozemních i inženýrských objektů sloužících pro dopravu a spoje.

Kariéru vysokoškolského učitele zahájil v roce 1963, kdy byl přijat na Katedru betonových konstrukcí Fakulty stavební ČVUT jako odborný asistent. Po nástupu na fakultu se zapojil do projektování budov pro novou stavební fakultu a menzy v Praze-Dejvicích, dále do projektování a návrhů rekonstrukcí staveb pro energetiku. V roce 1969 získal vědeckou hodnost kandidáta věd za práci na téma „Řešení mezní únosnosti montovaných rámových konstrukcí s přihlédnutím k tuhosti styků“. V roce 1973 podal habilitační práci na téma „Nelineární chování betonových konstrukcí“, kterou mu však nebylo povoleno obhájit; jmenován docentem byl až v roce 1989. Profesorem Katedry betonových konstrukcí a mostů na Fakultě stavební ČVUT byl jmenován v roce 1994. Přednášel na všech studijních oborech, vedl projekty, bakalářské a diplomové práce, byl školitelem řady doktorandů; v této činnosti pokračuje dosud. V roce 1999 obdržel za výzkumnou a pedagogickou práci zlatou Felberovu medaili a v roce 2009 mu byla udělena cena profesora Rektoryse.

Udělení Fulbrightova stipendia vládou USA v roce 1990 bylo významným oceněním jeho vědecké i pedagogické práce. Při pobytu na University of Illinois at Urbana-Champaign navázal spolupráci s American Concrete Society, stal se jejím členem a v roce 1992 byl nominován jako „liaison member“ do komise ACI 318. Během pobytu v USA navštívil též několik významných amerických univerzit a výzkumných pracovišť, kde přednášel. Na působení v USA navázal přednáškami a pracovními pobyty na Univerzitě v Torinu, (dlouhodobá spolupráce s prof. F. Levim vyústila v pozvání do komise pro zpracování evropské normy pro navrhování betonových konstrukcí), Univerzitě v Miláně, University of Wales, College of Cardiff, British Cement Association a řadě jiných institucí. V roce 1998 mu bylo uděleno

čestné členství v Concrete Society United Kingdom.

Prof. Procházka pracuje především v oblasti navrhování betonových konstrukcí. Zejména se věnoval navrhování podle mezních stavů, nelineárnímu chování stíhých betonových tlacených prutů, montovaným železobetonovým rámovým konstrukcím, navrhování desek nosných ve dvou směrech a částečně spřaženým betonovým konstrukcím.

Je jedním ze zakládajících členů Českého svazu stavebních inženýrů a čestným členem výboru České betonářské společnosti. Je autorizovaným inženýrem a v České komoře autorizovaných inženýrů a techniků pracuje ve zkušební komisi oboru statika a dynamika. Je členem redakční rady časopisu „Stavební obzor“.

V roce 1976 obdržel cenu ČSSI za práci „Teoretické problémy při řešení konstrukce televizní věže Buková hora“ (spolupráce s prof. Křístkem). V roce 1987 byla mu udělena státní medaile „Tvůrce nové techniky a technologie“.

Pracuje jako předseda Technické normalizační komise 36 „Betonové konstrukce“ při ÚNMZ. Zpracoval řadu norem v oblasti navrhování betonových konstrukcí. Vedl pracovní kolektiv při zpracovávání ČSN 73 1201 pro navrhování betonových konstrukcí podle mezních stavů, která vyšla v roce 1986 a podle které se až do roku 2010 navrhovalo. Je expertem za ČR v CEN/TC 250/SC 2. Jeho zásluhou byla v ČSR zavedena ENV 1992–1–1 jako jedna z prvních evropských norem. Pro seznámení s touto normou prof. Procházka zpracoval řadu publikací, pomůcek i praktických příkladů a zasloužil se o její zavedení do výuky na Fakultě stavební ČVUT v Praze.

Aktivně se podílí na přípravě národních příloh k EN. V současné době spolupracuje na návrzích evropských norem pro betonové konstrukce druhé generace.

Prof. Procházka pracoval v přípravných výborech seminářů, konferencí, symposií. Byl garantem řady odborných konferencí, výstav (CONCON) a mezinárodního vědeckého workshopu „Design of Concrete Structures using EN 1992-1-1“, který se konal v Praze v září 2010, a školení v oblasti zavádění nových poznatků a evropských norem do praxe.

Byl řešitelem nebo spoluřešitelem 28 výzkumných úkolů, odpovědným řešitelem tří grantů GAČR. Výsledky těchto prací jsou využívány v praxi a řada jich byla zpracována do ustanovení ČSN. V posledních letech řeší výzkumné práce v oblasti částečně spřažených betonových konstrukcí, modelování chování betonu v průběhu zatěžování s přihlédnutím k vlivu a významu trhlin, chování betonových konstrukcí za požáru a modelování poruchových oblastí betonových konstrukcí. V současné době se podílí na zpracování výzkumného úkolu „Víceúčelový demontovatelný železobetonový prefabrikovaný stavební systém“.

Jeho publikační činnost je velmi rozsáhlá. Je autorem a spoluautorem třiceti skript a pěti monografií v oboru technologie a navrhování betonových a zděných konstrukcí. Z publikací lze vybrat např. „Stíhlé betonové tlacené pruty“, „Komentář k ČSN 73 1201 – Navrhování betonových konstrukcí podle ČSN EN 1992–1–1“, „Betonářská výztuž – nové trendy výroby a spojování“ a „Modelování a vyztužování betonových konstrukcí – lokální modely železobetonových konstrukcí“. Publikoval přes 280 odborných článků ve sbornících kolokvií, konferencí, seminářů a technických odborných časopisech.

Jako soudní znalec v oboru stavebnictví, odvětví inženýrské, průmyslové a bytové stavby se specializací pro betonové a zděné konstrukce zpracovává znalecké posudky. Odborníkům z výzkumných, projektových i prováděcích organizací ve stavebnictví poskytuje konzultace v širokém spektru betonových konstrukcí.

Jménem kolegů a přátel přeji prof. Jaroslavu Procházkovi do dalších let hodně zdraví a tvořivé síly. Těšíme se na další odbornou spolupráci provázenou jemu vlastní precizností a snahou najít vždy vhodné a dobré řešení.

doc. Ing. Vladislav Hrdoušek, CSc.